

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 369 בס"ד ערש"ק פר' וישב (אג' דמסכתא, סעריף) כ"ד כסלו תש"ע

פצוצים יקרים

וישב יעקב וגו' (ל"א, א) בג' הפרשיות העוסקות במכירת יוסף לא נזכר שם ה', מרמז שההשגחה הפרטית היה נסתרת בכל פרשיות הקשורות במכירת יוסף, ור"ל.

וישב יעקב בארץ מגורי אביו (ל"א, א) כל זמן שהיה יעקב טרוד באלופי עשו ישב יעקב במנוחה, אלופי עשו לא השכילו להרוס את ביתו, אבל כשהתחילו קנאה ושנאה בין האחים על דבר של מה בכך התחיל שעבוד מצרים דבר ששונאו הגדולים לא הצליחו להביאו לידי כך.

היה רועה את אחיו בצאן וגו' (ל"א, ב) וצ"ב לכאורה היה צריך להכתב רועה עם אחיו, ונראה לישב דהנה ידוע שיוסף חי באמונה שאין לו כלום משל עצמו, אמנם חיי הצאן מסמלים את חיי האמונה הפשוטה כי הצאן לא יכול להסתדר לבד בלי רועה, לפי"ז הפירוש הוא שיוסף היה רועה - כלומר מדריך את אחיו בדרך האמונה שאין לו משל עצמו כלום והוא בתוכם.

ויקנאו בו אחיו ואביו שמר את הדבר (ל"א, י"א) שמירה יתירה צריך האדם להשמר שלא יבא לידי קנאה כי כמה קלקולים ונזקים גוררת אחריה, וזה שאמר הכתוב ויקנאו בו אחיו ואביו כשראה שיש קנאה בין האחים שמר את הדבר שלא יגרמו קלקולים רבים.

נסעו מזה (ל"א, י"ז) פרש"י: הסיעו עצמם מן האחות, זאת אומרת שהם שרויים באוירה של מחלוקת, והנה יוסף עושה עצמו כאינו מבין דברי האיש-המלאך וילך יוסף אחר אחיו, כלומר שהוסיף לשמור על קשרי האחות, ללמדנו שבענין מחלוקת יש לעשות ההשתדלות עד הסוף.

וכסינו את דמו (ל"א, כ"ז) פרש"י: ונעלים את מיתתו, יהודה ידע שאם יהיו מוכרחים לשקר ולהעלים מיתתו אין זו דרך ה' אמיתית כי כן מידת האמת של יהודה הביאו לומר צדקה ממני...

נכאת צרי ולוט (ל"א, כ"ח) למה פרסם הכתוב את משאם? להודיע מתן שכרן של צדיקים, שאין דרכם של ערבים לשאת אלא נפט ועמרן שריחן רע ולזה נודמנו בשמים שלא יזק מריח רע (רש"י) מכאן שכל היסורים באים בדקדוק מן השמים יתר על כן גם כאן דקדקו שלא יסבול בכחוט שיערה יותר ממה שנגזר עליו.

וייהי ה' את יוסף ויהי איש מצליח (ל"ט, ב) לשבחו של יוסף יאמר שאפילו בשעה שויהי ה' את יוסף והצליח בעסקו ובכ"ז נשאר להיות איש ולא איבד את צלם האלקים בגאווה ובטפשות.

וכל אשר הוא עושה ה' מצליח בידו (ל"ט, ג) ויסוד אמיתי הוא זה שלא מרגיש בחסרון ההצלחה, כל מה שיהיה לו (ושיקרה לו) רואה בזה השגחת ה' וזוהי ההצלחה.

השואפים עד עפר הארץ - בראש דלים (הפסרת פר' וישב) יש כאלה שמראים עצמם שהם ביראה יתירה ומשפילים עצמם עד עפר, כאשר מפרתם אחד ויחידה להשתלט על הדלים המסכנים... וזהו השואפים עד עפר ארץ כדי להיות בראש הדלים.

אם תהיה רעה בעיר וה' לא עשה (הפסרת פר' וישב) יש מפרשים הפסוק לא בלשון תמיהה אלא בלשון התבוננות אם תהיה רעה בעיר דע שאתם גרמתם לכך וה' לא עשה.

מאי חנוכה דת"ר - כשנכנסו להיכל וכו' לשנה האחרת קבעו בהלל והודאה, ולכאורה תמוה הלא זריזים מקדימים במצות ומדוע המתינו לשנה האחרת ולא עשו חנוכה בשנה ההיא בעצמה? ואפשר שבשנה הראשונה כשנצחו מגדל הנס והבהירות נתדבקו היטב ביוצרים ונעשו כגוף אחד כביכול עד שלא הוצרכו לקבוע בהלל והודיה כגונא דיליה. אמנם לשנה האחרת היו צריכים לקבוע כמו קובע במסמרים, שלא ימוט בהלל והודאה שיהיה דבוקים בה' ע"י ההודאה כנ"ל.

(עבודת ישראל)

האשק שיחת הרא"ש זיע"א פר' תצוה תשל"ב (פר זכור) (קטע שלש) הו"בא לזכור ע"י א.א.

דוד המלך אמר "מן המיצר קראתי י-ה", כאשר אני יורד למיצר "קראתי י-ה", י-ה הוא דין, כאשר יש דין על האדם, "קראתי י-ה" - אני מתחיל דין: מה אתה רוצה ממני, אני הרי במיצר ומיצר הוא הרי רחמים. וכאשר הוא מרגיש את המיצר וקורא לו, אזי "ענני במרחב י-ה", זה הי-ה שאני קורא לו דין נהיה מרחב, המיצר נהיה מרחב.

כל העבודה שאדם עושה היא רק נשימה אחת. והיות שהבריאה אינה קיימת בהמשך אחד רק היא מתחדשת בכל רגע, "חדשים לבקרים רבה אמונתך", גם האדם מתחדש כל הזמן, וכל נשימה הוא נהיה בריאה חדשה. ובכל נשימה שהוא מתחדש לבריאה חדשה בא עליו נסיון חזק. אבל הנסיון הוא רק דמיון, כי הנסיון הוא בבחינת אנוש. ולמה הרבש"ע רוצה להביא אותו לכוז נסיון, כי כשם שילד אוהב להיות בחיקה של אימו והאמא אוהבת להחזיק אותו, כך הרבש"ע אוהב את בנו - את העם הנבחר עם ישראל - שיתרפק בחיקו כביכול. והיות שטרדות הזמן שוברים את האדם והוא נהיה בבחינת גלות, דהיינו בחינת שכינת בגלותא, שהוא שוכח לגמרי את קודשא בריך הוא, אזי הרבש"ע מעורר אותו בכל רגע ע"י נסיון בכדי שהוא יעורר רחמי שמים ויעצק "אמא תעזרי לי".

והסיבה שהאדם לא מתעורר וצועק "אמא", "אבא", היא משום שהוא הולך בקרירות. כל הדרך עבודה שלו היא "אשר קרץ בדרך". הוא לא חי בעבודה, והוא חי עם המציאות שלו. ואז הוא ערום. ערום מכל. ולכן גם כשהוא מגיע לידי נסיון הוא ערום מכל. אין לו שום דבר. לעומתו הצדיק אמת יש לו בקרבו פחד תמיד, תמיד הוא מונח בפחד "יום ולילה לא ישבותו", הוא עובד כל הזמן. ובזמן שהאדם מגיע

... טבע האדם זה הסיפוק שיש לו לכעוס על השני, לירות עליו אש, ובהתקפו את הזולת נשאר לו סיפוק של נקמה שבוה הוא נוקם. וזוהי העבודה התמידית של האדם, שכאשר מגיע לרגע הזה, לא לקבל את הסיפוק של הקליפה. כי כל הקליפה, כל הנסיון הוא רק נשימה אחת ותו לא כי כל הקליפה היא דמיון. הקליפה היא כלום, קליפת השום, שום דבר, והיא מסתתרת בהתקפה. כאשר אדם מתקיף את חברו הוא יכול להבחין שיש בו קרירות של סיפוק. כמו שלמשוגע יש קרירות של סיפוק מהעצבות שלו, ולכן הוא בוחר להיות בשגעון ולשבת בחושך מצרים, כך הוא האדם, בזמן שיש לו חשק להתקיף, גם אם הוא בצלילות הדעת הוא ג"כ בשגעון, והוא מעדיף את הסיפוק הזה להתקיף את חברו. אולם אם היתה לו בהירות היה רואה שאפילו השני אשם אבל זהו הנסיון שלו. ואז היה מתבונן: הרבש"ע שלח לי כוז כעס על השני, או לגנוב או שאר נסיונות, מה הוא רוצה ממני? מה קורה פה?

הענין בזה הוא שהרבש"ע רוצה שהאדם לא ישכח ממנו לרגע ואיך הוא יכול לזכור ממנו תמיד, טרדות הזמן משכיחים ממנו את ה' עד שהוא לא זוכר ממנו כלל, והוא נהיה אבוד בדרך מציאות הוי". הוא רץ ברחוב מבולבל ושוקע בעסקים, שקוע בצער שלו, בכאבים מהילדים, וכאבים בריאותיים, ומציאות הוי" בכלל לא קיימת אצלו כלל. זהו המובן של שכינתא בגלותא. ולמרות שהקב"ה נמצא אתו בצרתו, "עמו אנוכי בצרה", הוא לא יודע שעמו אנוכי בצרה. הצדיק אמת יודע שעמו אנוכי בצרה בגלל שהוא מחזיק את עצמו בשעת צרה שלא לשקוע, אבל שאר בני האדם שחיים בבלבול מלאים מכאובים שוקעים עמוק עמוק בתוך הצער ולא מוצאים דרך לצאת משם.

כך וזה כך?

הסיבה לכך, שבשעה שהאדם הוגה את הרעיון נופל עליו פחד של עצלות, והפחד הזה של העצלות זהו כל העבודה. כי בזמן שהאדם צריך להכנס בשלב העבודה, נופלים לו כל מיני מחשבות וכל מיני פחדים. וזהו כל האדם, המחשבה. ובזמן שהוא נכנס לעבודה, דהיינו בשעה שהוא בא לידי נסיון, גם הצדיק וגם הרשע הרבש"ע נותן להם את אותו נסיון, לשניהם יש את אותו יצר הרע, ואדרבא לצדיק יש יצר הרע יותר גדול כי כל הגדול מחברו יצרו גדול הימנו. וההבדל הוא, שזה שאינו עומד בפחד כל הזמן, בשעת הנסיון כאשר הוא חוטף את המכה הוא נתקף בבהלה, ושיעור הבהלה הוא כפי ההרגל שלו, ככל שהוא חי בהרגשה שאין טבע יש רק רחמים ולכן הוא חי תמיד בתחושת סכנה. אפילו דוד המלך הגיע לשיא המדריגה, לבחינת אין של הקדושה, והוא נפל בקליפה ופגם עם בת שבע, ומזה אנו רואים עד כמה האדם בסכנה. "חדשים לבקרים רבה אמונתך".

וכאשר שניהם (הצדיק והרשע) באו לידי נסיון, הנה הצדיק ברגע שהוא מקבל את המכה של הנסיון, אז בכח ההשתוקקות שהוא השתוקק וכפי הביטול שהוא ביטל את עצמו כך הוא נאחו בקדושה. ואף שגם הרשע יש לו את אותה מידה של השתוקקות רק חסר לו הביטול. ולמרות ששניהם בשר ודם ושניהם עומדים באותו נסיון, הצדיק באמצעות הפגם נמשך אל היסוד שלו, יסוד האנוש שהוא יסוד האין, והרשע נמשך ג"כ לאותו יסוד, יסוד האנוש, רק שהוא טועם את הפגם ורואה שזה גשמעק ונשאר שם. גם הצדיק טועם את הפגם, הוא מוכרח לטעום, כי כל עוד שלא טעם הוא לא יוכל לעזור לרשע, כל צדיק שלא עבר את הגיהנום של העולם הזה לא נקרא צדיק, הצדיק הוא אותו רשע כמו הרשע,

לנסיון, כפי מידת הפחד שיש בקרבנו כך הוא נתפס בנסיון. ומהו הפחד? שלא יאבד את תחושת הסכנה, ושלא ישכח שהוא אחוז בחיקה של האמא.

יש אדם שמשתוקק לאחדות הבורא, הוא שומע שיש בורא ומחפש, מי הוא? איפה הוא? איך אני יכול למצוא אותו? זה שאנו מדברים שיש בורא כל העולמים, זה שיגרא דלישנא, מצות אנשים מלומדה, זה לא בורא כל עולמים. אל בורא כל עולמים מגיעים מכוה מצב של "אשרי אדם מפחד תמיד", כאשר חיל ורעדה יאחזון שלא יאבד את הכרת המציאות שלו, שיהיה "מבשרי אחזה אלוקה". כל עוד שלא יהיה בפחד הזה לא ישיג את מציאות הוי". ולכן אנו בגלות כל האלפי שנים. ומה שבכל זאת העולם קיים זה בזכות אותם יחידי סגולה שבכל הדורות. לולי הזכות שלהם לא היינו יכולים לחיות אף נשימה אחת. כי כמו שכל האויר דחוס בקיטרוגים כך העולם דחוס עם העבודה של אותם הצדיקים האמיתיים, שמסרו את כל החיים שלהם בכדי שיוכלו להחזיק את האויר של העולם.

מי אמר להם לעשות כן? למה הצדיק עושה והרשע לא, הרי שניהם אותו בשר-ודם? ולמה אנו לא עושים? - זה הכל ענין של רצון. אנו רואים - למשל - בעסקים, אחד יושב בחנות ריקה שבור ורצוץ, נכנסים קונים ויוצאים בידים ריקות, "אין מה לקנות". ושכינו טיפוס זריו, כל היום שמע מה הקונים מחפשים, זה רצה את המוצר הזה וזה את המוצר הזה, והוא לא היה עצל, הלך והביא והביא עד שהתפתח ונעשה סוחר גדול. כל יום הוא שומע מה הקונים מבקשים, ולאט לאט הכניס עוד מוצר ועוד מוצר מהתחום שלו, הוא לא עוסק בכמה תחומים, אבל מהתחום שלו יש אלפי מוצרים. שני החנויות אחת ליד השניה ולמה זה עצל וזה לא, הרי הם אותו בשר ודם אז מה פתאום זה

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

369
T

המשך מעמ' קודם

אי אפשר לדעת אם הוא צדיק או רשע. לשניהם (לצדיק ולרשע) יש כת שרצה אחריו ואומרת שהוא הצדיק והוא הרשע, ויש כת שרצה אחרי השני וטוענת שהוא הצדיק, כך שלעולם אי אפשר לדעת מי צדיק ומי רשע.

רק מתי שיהיה התגלות על כל העולם כולו, ויכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כך בדרך תשבע כל לשון, וכולם יהיו בבחינת "חלק לעולם הבא" הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו, או נראה למה זה התגבר ולמה זה לא התגבר. אבל עד אז, כל מה שאנו מדבלי'ם למה זה כך וזה כך אלו רק דיבורים. באותה בחינה שניהם עומדים ובאותה בחינה שניהם נופלים. למה זה כך וזה כך? את זה אנו לא יודעים. ואף אחד אינו יודע. ואם הוא יודע הוא לא אומר, ואם הוא אומר זה סימן שהוא לא יודע. ולמה זה שיודע לא אומר, כי הוא לא יודע, שהרי "תכלית הידיעה - שלא נדע". ואם הוא יודע הוא יודע שצריך לשתוק, זוהי הידיעה שלו, יותר מזה הוא לא יודע

ובעיני עצמו עוד יותר גרוע מהרשע. וזהו ההבדל בין נח לאברהם. נח איש צדיק תמים, היה לו שלמות, אבל לא הציל אלא את עצמו, "את האלוקים התהלך נח". ואברהם אבינו שהכניס את דורו תחת כנפי השכינה נאמר עליו "אחד היה אברהם" שבעצמו היה בבחינת "אחד".

נמצא שבין הצדיק ובין הרשע הולכים באותה דרך, ושניהם נכנסים לאותו פגם, רק זה נשאר תקוע שם וזה יוצא משם. יותר מדויק שניהם נשארים תקועים שם, רק זה תופס את הקדושה וזה תופס את הטבע. מבחוץ לא יודעים על שניהם כלום, ולכן לא שייך לדעת מי צדיק אמת ומי לא רק אחרי שמסתלקים מן העולם. איננו יודעים מי הוא בלעם ומי הוא משה. על משה רבינו היתה מחלוקת של דתן ואבירם, וחשדוהו באשת איש, ולמרות שכולם ידעו שהוא הוציא את בני ישראל ממצרים וקיבל את התורה מפי הגבורה, על זה היה להם מאה אלף תירוצים שלמרות שהוא ידוע כצדיק הוא חשוד על אשת איש. וכמו כן הוא לאידך גיסא, כאשר רואים אצל האדם מעשי רשעות

המשך יבוא אי"ה

אי"ה נוסעים למירון ליום שבת קודש 'זאת חנוכה'
ב' שבת פר' מקץ תש"ע

שהשמחה במעונם

הר"ר נחום פסחוביץ ומשפ' להולדת הבת
הר"ר יצחק יששכרופ ומשפ' לנישואי הבן
הר"ר בני כץ ומשפ' לנישואי הבת
הבה"ח יהודה לייב יששכרופ לנישואיו

כוס תנחומים

הר"ר אברהם משה קיפר הי"ו
על פטירת אביו ע"ה ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

י"ל ע"י
מערכת החברותא
רח עיני 3
02 - 5829688
פקס: 02 - 5325477
ח.ד. 5080
ירושלים 91050